

Duiding

Kantelpunten

In Nederland lijkt nog geen sprake te zijn van maatschappelijke onrust. Potentiele kantelpunten die in een kort tijdsbestek tot onrust kunnen leiden zijn:

1. het overlijden van gezonde mensen en/of kinderen;
2. het onder druk komen te staan van verkrijging primaire levensbehoeften (inclusief medicijnen);
 - Het sluiten van de Europese grenzen kan hier een bottleneck gaan vormen
3. het onder druk komen te staan van het functioneren van vitale processen;
4. grote problemen in de gezondheidszorg als gevolg van Covid-19, zowel bij grootschalige verdringing van overige zorgbehoevenden als bij onvoldoende capaciteit opvang uitbraak;
 - Beademingsapparatuur kan nog altijd een bottleneck gaan vormen
5. een vertrouwensbreuk richting overheid en RIVM als belangrijke adviseur, bijvoorbeeld bij ontstaan van het beeld van een reactieve overheid of niet-eenduidige overheidscommunicatie;
 - De speech van Rutte lijkt o.a. uit reacties op traditionele en sociale het initiatief weer bij de overheid te hebben gelegd. Het risico dit initiatief weer kwijt te raken blijft een aandachtspunt.
6. uitblijven van concrete, geloofwaardige toezeggingen van financiële steun voor kwetsbare groepen geraakt door de overheidsmaatregelen (o.a. zzp, MKB, flexwerkers)
 - Op sociale media lijkt de zorg onder deze groep zeer groot
 - Veel hangt af van het 'kanon aan maatregelen' dat in de middag van 17 maart wordt gepresenteerd
7. incidenten bij ziekenhuizen i.v.m. mogelijke schaarsteproblemen;
8. desinformatie over bovenstaand, al dan niet gecombineerd.

Volksgezondheid:

- Het grootste gevaar van de Covid-19 uitbraak voor de Nederlandse veiligheid lijkt niet alleen te schuilen in het mortaliteitspercentage van het virus, maar vooral in het risico van buitengewone druk op de medische infrastructuur als grote groepen van de bevolking tegelijk ziek worden gecombineerd met mogelijke cascade-effecten van de uitbraak voor economie en maatschappij. Dit gevaar is nog niet geweken, de eerste effecten van de overheidsstrategie van kudde immuniteit zullen pas over ca. twee weken blijken. De verdringing van andere hulpbehoevenden door het afschalen van planbare zorg om meer IC-bedden te creëren kan leiden op korte termijn leiden tot ontevredenheid onder deze groep. Op (middel)lange termijn heeft dit invloed op de kwaliteit van het bredere zorgaanbod.
- Nederlanders lijken tot nu mee te gaan in de maatregelen die de overheid afkondigt om besmettingsverloop tegen te gaan. Zo zijn er weinig mensen op straat en werken veel mensen vanuit huis. Het besmettingsverloop is mede afhankelijk van de mate waarin mensen zich aan sociale isolatie en thuisblijven houden.
- Tot nu toe rijst het beeld dat vooral ouderen kwetsbaar zijn voor Covid-19. Wanneer jongeren vanuit die gedachte minder rekening houden met besmettingsgevaar, kan dit leiden tot een toename van het aantal patiënten (jongere patiënten lijken ook vatbaar voor het virus gezien het aantal jongere patiënten (<50 jaar) op de IC).
- Steeds meer wetenschappers roeren zich in en op (sociale) media met adviezen en ideeën over Covid-19 en de maatregelen die de overheid heeft genomen of zou moeten nemen. In meerdere gevallen zijn die adviezen en meningen niet in lijn met hetgeen de overheid tot nu toe communiceert.

Financieel-economische gevolgen:

- Een uitgebreider besmettingsverloop van Covid-19 kan leiden tot plotselinge grootschalige uitval van (delen van) het bedrijfsleven, de transportsector en het OV, wat kan leiden tot economische schade en toenemende maatschappelijke zorgen en onrust.
- Naarmate de wereld vertrouwer raakt met Covid-19, zullen de gedragsreacties van huishoudens, bedrijven en beleggers waarschijnlijk milder worden.
- Toezegging van financiële hulp aan bepaalde groepen kan als precedent werken voor andere sectoren om de overheid ook om hulp te vragen.
- De huidige slechte financiële positie van het ABP vanwege Covid-19 kan op kortere termijn dan verwacht leiden tot pensioenverlaging. Dit kan leiden tot extra zorgen bij pensioengerechtigden.
- ICT-dienstverlener BCONN ICT meldde dat 'veel bedrijven geen thuiswerkoplossing hebben'. De continuïteit van bedrijven kan in het geding komen wanneer zij niet zijn voorbereid op thuiswerken, wat negatieve economische gevolgen heeft.
- Ook bepaalde maatregelen bedoeld voor het indammen van de epidemie kunnen nadelige gevolgen hebben voor economische groei. Zo kan het dichthouden van scholen zorgen voor toegenomen verzuim onder ouders.
- Er zijn al andere internationale gevolgen van een grotere uitbraak zichtbaar: het mijden van Nederland als transit voor zowel goederen als personen; terugloop in afname van Nederlandse producten in het buitenland; en reisbeperkingen voor Nederlanders naar het buitenland. Het sluiten van grenzen, bijvoorbeeld binnen de EU, kan ook zorgen voor vertragingen en/of verstoring van het mondiale personen- en goederentoevoer en –uitvoer. Dat kan onder meer tot gevolg hebben dat winkels problemen krijgen met het aanvullen van hun voorraden.

Internationale context

- Maatregelen in Nederland verschillen deels van maatregelen in andere (Europese) landen, omdat er op nationaal niveau afgestemd wordt. Verschillen in de aanpak in omliggende Europese landen kan bijdragen aan de (negatieve) beeldvorming over de Nederlandse maatregelen en kan de druk op de Nederlandse besluitvorming verhogen om soortgelijke maatregelen te nemen.
- De verschillen in aanpak van EU-lidstaten afzonderlijk kunnen de EU als centrale doorzettingsmacht ondermijnen. De Europese Commissie heeft gisteren een advies uitgebracht om de buitengrenzen van Europese Unie te sluiten, hierover wordt vandaag gestemd. In zijn speech gisteren kondigde de Franse president al aan dat de EU buitengrenzen zullen worden gesloten. Door op de stemming vooruit te lopen, zet de Franse president druk op de lidstaten.
- Maatregelen door andere landen ten aanzien van grenscontroles, reisadviezen en inkomende- en uitgaande vluchten kunnen mogelijk impact hebben op de toevoer van medicijnen en voedsel. Duitsland houdt controles aan de grenzen met Luxemburg, Denemarken, Zwitserland, Oostenrijk en Frankrijk, de grenzen met Nederland vallen voor alsnog niet onder deze controles. Het Duitse voornemen om winkels te sluiten kan daarmee voor "winkelbewegingen" naar Nederland zorgen.
- Desinformatie uit internationale bronnen, bijvoorbeeld ten aanzien van gezondheidsadvies, kan bijdragen aan maatschappelijke onzekerheid.

Continuïteit vitale processen en cruciale beroepen

- Vooral nog geen signalen dat er capaciteitstekorten zijn binnen vitale processen. De IenW partijen zijn voorbereid en bereiden zich tevens voor als deze maatregelen langer van kracht blijven. Er is een overzicht van de verschillende continuïteitsplannen, met uitwerking van 10%, 30%, 50% uitval. Het gekozen overheidsbeleid waarin groepsimmunititeit wordt nagestreefd zal vanwege een verwachte toename van ziekteverzuim op termijn wel druk zetten op de capaciteit.
- Door het toegenomen belang van ziekenhuizen en de digitale infrastructuur, kunnen deze sectoren in toenemende mate een interessant doelwit vormen voor kwaadwillenden.
- De druk kan vanuit de samenleving worden opgevoerd om de lijst met cruciale beroepen uit te breiden.

Maatschappelijke zorgen en onrust

- De zorgen onder de Nederlandse bevolking over de Covid-19 uitbraak lijken toe te nemen. Het hamstergedrag van het weekend van 14 maart is hier een duidelijke indicator van. Op sociale media domineert de uitbraak. Er lijkt in algemene zin vooral steun te zijn voor de genomen maatregelen, hoewel die volgens sommigen (te) laat zijn afgekondigd.
- Op vooral sociale maar ook traditionele media werden in de week van 9 maart twijfels geuit over de autoriteit van overheid en RIVM als belangrijke adviseur. Dit was o.a. zichtbaar in het verlies van initiatief door de overheid bij de schoolsluitingen, en medewerkers die hun bazen die het overheidsadvies volgen om open te blijven onder druk zetten om toch te sluiten. Hier en der leek het beeld te ontstaan dat de overheid en RIVM achter de feiten aanlopen en bovendien niet eenduidig communiceren;
- Hetzelfde geldt wanneer experts het niet eens zijn met de maatregelen die overheid nemen en dit via landelijke kanalen uiten. Dat zorgt voor frictie en communicatieproblemen en kan leiden tot toegenomen maatschappelijke zorgen.
- Er is matig positief gereageerd op de toespraak van premier Mark Rutte (16/3). Velen geven aan geen fan te zijn van Rutte maar de speech was volgens hen duidelijk. Bovendien is men zich ervan bewust dat Rutte niet zelfstandig besluiten neemt maar zich laat leiden door deskundigen. De speech kan mogelijk een deel van de maatschappelijke zorgen wegnemen.
- Het uitlekken van het nieuws dat het ministerie van SZW werkt aan een groot steunpakket voor getroffen ondernemers en zelfstandigen kan zorgen bij die doelgroep verkleinen.
- Berichten van eerste faillissementen als gevolg van de uitbraak zullen waarschijnlijk leiden tot toegenomen onrust onder de bevolking.
- Mogelijke actoren die baat hebben bij de maatschappelijke onrust door deze crisis zijn cybercriminelen, die bijvoorbeeld door middel van phishingmails over het coronavirus gegevens proberen stelen, malware proberen te plaatsen of burgers geld afhandig te maken.
- Openbare orde problemen zijn niet uit te sluiten bij langere duur maatregelen. Wanneer scholen, horeca, sportgelegenheden e.d. langere tijd gesloten blijven, dan zou verveling kunnen toeslaan en zouden groepen op straat kunnen gaan rondzwerven. Sociale contacten zijn immers belangrijk en niet iedere woning leent zich om langere tijd in te verblijven. Dit zou kunnen leiden tot vandalisme.

Beeld

Kerngegevens coronavirus

- Op 16 maart heeft het RIVM bekend gemaakt dat het totaal aantal positieve testen op 1413 staat. Er zijn in Nederland 24 patiënten overleden.
- Vandaag zijn minder nieuwe positieve testen gemeld dan gisteren. Een verklaring is dat het testbeleid is aangepast. Vanaf 12 maart worden mensen met milde klachten niet meer getest omdat er een landelijke maatregel is om thuis te blijven bij de eerste klachten. Daarnaast wordt er meer getest onder risicogroepen. Ook heeft de overheid op 12 maart mensen opgeroepen om sociale contacten te verminderen. Het is nog te vroeg om het effect van deze maatregel te zien.
- Van de positief geteste personen zijn er ten minste 199 besmet geraakt in het buitenland. Voor ten minste 156 gevallen is de bron onbekend of is onderzoek nog gaande. Ruim de helft daarvan woont in Noord-Brabant.

- De meeste mensen die positief zijn getest, wonen in de provincie Noord-Brabant.
- Cijfers wereldwijd van 14-3: 149.943 patiënten, 5.614 overleden, 72.060 hersteld (*bron Johns Hopkins University*)
- Er is nog steeds weinig epidemiologische kennis over het virus. Incubatietijd: gemiddeld 7 dagen, maximaal 14 (RIVM). Het huidige overlijdenspercentage ligt rond de 2% (RIVM). Een vaccin is er niet.
- De WHO heeft de uitbraak van het coronavirus 11/3 een pandemie genoemd. Dat betekent dat de WHO vaststelt dat er uitbraken zijn van COVID-19 op meerdere continenten. Het beleid van Nederland verandert hierdoor niet.

Knelpunten

- Er zijn nog veel vragen over **wat vitaal is**, en of bedrijven vitaal zijn
- Toegenomen **schaarste in persoonlijke beschermingsmiddelen** (mondkapjes van bepaalde typen) bij huisartsen, ziekenhuizen en GGD/GHOR. Idem bemonsteringssets. (*bron LOCC: meldingen uit vrijwel alle veiligheidsregio's; VWS*)
- Vanuit ondernemersorganisaties en economen klinkt de roep om meer duidelijkheid en snelheid bij het invoeren van steunmaatregelen.
- **MKB-Nederland** waarschuwt dat, als de werktijdverkorting niet snel komt, deze week de eerste **faillissementen** in het mkb zullen vallen.
- Koninklijke **Horeca Nederland** (KHN) waarschuwt ook voor **faillissementen** en vraagt het kabinet met spoed om 5,1 miljard euro steun.

Opgetreden effecten

- **Hamstergedrag** zichtbaar sinds vrijdag 13/3, lang houdbaar voedsel, paracetamol. CBL geeft aan dat dit niet nodig is en verwacht dat maandag supermarkten weer op normaal niveau bevoorrad zijn (*bron media*)
- Verschillende landen kennen **(in)reisbeperkingen voor Nederlanders**. Bijvoorbeeld de VS en Tsjechië laten geen Nederlanders / mensen die recent in Nederland zijn geweest meer toe.
- VNO NCW heeft een noodpakket aan maatregelen opgesteld, hierover zijn zij in gesprek met EZK, SZW en Financiën.
- Het aantal aanvragen **werktijdverkortingen** blijft hard stijgen. Dit leidt tot druk bij SZW en UWV. (*bron SZW*)
- Macro economische gevolgen (*bron EZK*): Het coronavirus heeft negatieve **impact op de wereldeconomie** en daarmee ook op de Nederlandse economie.

Mogelijke effecten (verwachtingen)

- Er is nog geen schaarste van zorgcapaciteit.
- Er worden meer besmettingen verwacht.
- Discontinuïteit van het dagelijks leven bij/op locaties met besmettingen
- Maatschappelijk onrust, bijvoorbeeld door een gebrek aan kennis over het virus of door schaarste.

Voorkomen van besmettingen en overbelasting van de capaciteit van de Intensive Care (continuïteit zorg)

Maatregelen bestuur

- Door het aanwijzen van het coronavirus als een A-ziekte heeft de minister van VWS de coördinatie gekregen over de bestrijding ervan. In de praktijk ligt de coördinatie hiervan bij het RIVM.
- 13/3 heeft de minister voor MZS de **aanwijzing** aan de veiligheidsregio's gestuurd t.a.v. **evenementen**. De minister geeft hierin de opdracht om alle evenementen met meer dan 100 personen in de regio in de periode van 13 maart tot en met 31 maart 2020 af te gelasten. Dat geldt ook voor publieke locaties, zoals musea, concertzalen, theaters en sportclubs en sportwedstrijden.

- COVID-19 (bestuurlijk) **afwegingskader evenementen**, Om besluiten over het al dan niet doorgaan van evenementen te ondersteunen is het 'COVID-19 (bestuurlijk) afwegingskader evenementen' opgesteld. De afweging en het besluit vereist lokaal maatwerk, waarbij ook zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met (landelijke) impact. Ervaringen uit de praktijk gebruiken we om het document aan te scherpen. U kunt uw ervaringen of opmerkingen delen door een mail te sturen aan █@nctv.minjenv.nl. De huidige en eventueel bijgestelde versies van het afwegingskader worden gedeeld via het Landelijk Beeld COVID-19 in LCMS en de website van de NCTV, www.nctv.nl.

10.2g

Maatregelen gezondheidssector

- Het OMT roept alle ziekenhuizen op om voorbereidingen te treffen voor de zorg van patiënten met COVID-19 door kritisch de electieve operaties te beschouwen, de noodzaak van poliklinieken te beschouwen, alvast zoveel mogelijk IC capaciteit te creëren en bezoek in ziekenhuizen zoveel mogelijk te beperken.
- Zorgcapaciteit en de beschikbaarheid van persoonlijke beschermingsmiddelen worden doorlopend geïnventariseerd.

Maatregelen voor algemeen publiek

- Het algemene publiek kan bij het RIVM informatienummer en via 0800-1351 terecht met vragen over het coronavirus.
- Er zijn door BZ voor verschillende bestemmingen reisadviezen door BZ aangepast vanwege coronavirus.
- Voor heel Nederland geldt dat **hygiënemaatregelen** in acht genomen moeten worden en dat er **geen handen geschud** mogen worden
- Voor heel Nederland geldt dat mensen worden **opgeroepen thuis te blijven als zij of neusverkouden zijn en/of keelpijn hebben en/of hoesten en/of daarbij koorts hebben**. Zij gaan dan niet naar het werk of naar school en beperken hun sociale contacten. De afspraken die al golden voor de inzet van zorgpersoneel in Noord-Brabant, gelden daarbij voor heel Nederland. Dit geldt ook voor personeel binnen de vitale processen.
- Mensen in heel Nederland worden opgeroepen, ook wanneer zij geen klachten hebben, om **waar mogelijk thuis te werken en werktijden zoveel mogelijk te spreiden**.
- Voor heel Nederland geldt dat **evenementen met meer dan 100 bezoekers worden afgelast** en of dat deze zonder publiek moeten plaatsvinden. Het gaat hierbij om bijeenkomsten waarbij mensen met meer dan 100 personen in één ruimte tegelijkertijd bij elkaar zijn. Dit geldt dus ook voor publieke activiteiten met meer dan 100 bezoekers, zoals musea, theater en concerten. Dit betekent dat (amateur)sportwedstrijden doorgang kunnen hebben, maar dat het gezamenlijk bijeenzijn in de sportkantine na de wedstrijd met meer dan 100 personen niet mogelijk is.
- Om **mensen met een kwetsbare gezondheid te beschermen** moeten mensen niet op bezoek gaan in verpleeghuizen of op andere plekken waar kwetsbare mensen zich bevinden, als zij last hebben van de onder 1 omschreven klachten. Dit betreft niet alleen ouderen maar kan ook gaan om mensen met een verzwakt immuunsysteem. Ook worden ten stelligste afgeraden kinderen onder de leeftijd van 5 jaar, die vaak neusverkouden zijn, in aanraking te laten komen met deze kwetsbare groep. Kwetsbare personen zelf worden aangeraden om contacten zoveel mogelijk te vermijden.
- **Zorgpersoneel en personeel van vitale processen** wordt opgeroepen om zoveel als mogelijk **niet naar het buitenland af te reizen** en evenementen (ook als daar minder dan 100 mensen bij aanwezig zijn) of andere bijeenkomsten met meer dan 100 bezoekers, zoals musea, theater en concerten te vermijden.
- **Sluiting van scholen en kinderopvang**, met kinderopvang voor ouders die eraan werken om de samenleving draaiende te houden (hiervoor komt een aanwijzing vanuit VWS)
- Sluiting van **cafés, restaurants, sport- en fitnessclubs, sauna's, sexclubs en coffeeshops** (hiervoor komt een aanwijzing vanuit VWS)
- Deze maatregelen in ieder geval **tot en met 6 april 2020**.

Aandachtspunt

- Schaarste van middelen, zorgcapaciteit en zorgpersoneel (nog niet aan de orde, maar mogelijk in de toekomst)

Waarborgen van continuïteit samenleving & vrij verkeer mensen en goederen en het beperken van maatschappelijke onrust

Mobiliteit

- Voor de OV sector worden er geen aanvullende hygiëne maatregelen geadviseerd vanuit het RIVM. Wel is het van belang de voorzieningen goed schoon te houden, en bij twijfel extra controle of schoonmaak in te regelen. Daarnaast gelden de algemene RIVM richtlijnen en adviezen.
- Het kabinet schrapt vluchten uit gebieden die zwaar getroffen zijn door de uitbraak van het coronavirus. Dat werd vrijdag bekend na afloop van de ministerraad. Het gaat om risicolanden als China, Iran, Italië en Zuid-Korea. Inkomende passagiersvluchten vanuit de aangegeven landen worden vanaf vrijdag 13/3 18.00 uur geweerd. (bron: media)

Voedselvoorziening

- Vanuit CBL gevraagd of vanuit het kabinet kan worden aangegeven dat het extra kopen van voedsel volstrekt onnodig is, mensen niet moeten gaan hamsteren. (bron EZK)
- De diverse internationale agroketens hebben inmiddels te maken met enkele specifieke problemen zoals de ontoereikende agro-logistieke voorzieningen en dan in het bijzonder de sterk verminderde beschikbaarheid van koel- en vriescontainers.

Onderwijs en kinderopvang

- Universiteiten en hogescholen hebben het onderwijs op locatie veelal opgeschort
- Bij controle op beroepskracht-kindratio in kinderopvanginstellingen wordt coulouce getoond door de toezichthouder ivm de genomen maatregelen in Noord-Brabant.

Vitale infrastructuur en wettelijke taken

- Wageningen Bioveterinary Research (WBVR) geeft aan op korte termijn een tekort te hebben aan PCR materialen.(vloeistoffen) en mondkapjes. t.b.v. diagnostiek dierziekten en uitvoering andere wettelijke onderzoekstaken (WOT). Bron LNV
- Vitale bedrijven werken aan de continuïteitsplannen en zien vooralsnog geen knelpunten in de continuïteit. Bedrijven met locaties in Noord Brabant activeren de BCM-plannen waar nodig. (Bron EZK)

Aandachtspunten

- Discriminatie Chinese Nederlanders in media en op social media wordt gemonitord door SZW. Geen aparte aanpak of beleid, wordt opgepakt binnen reguliere brede aanpak discriminatie.
- Alle professionele beroepsgroepen hebben behoefte een handelingsperspectief voor professionals
- Personeelsproblemen voor andere (vitale) sectoren (nog niet aan de orde, maar mogelijk in de toekomst)

Financieel-economische stabiliteit

Bedrijfsleven algemeen

- VNO NCW heeft een noodpakket aan maatregelen opgesteld, hierover zijn zij in gesprek met EZK, SZW en Financiën.

Financiën

- Voor ondernemers is er een bericht geplaatst op de website van de Belastingdienst m.b.t. het vragen van bijzonder uitstel van betalingen als gevolg van COVID-19 effecten
- De Douane zit nog op het volledige handavingsniveau, vandaag (15/3) of morgen komt daar mogelijk verandering in.

Koninkrijkslanden en Caribisch NL

- Curacao sluit luchtruim voor vluchten uit Europa (bron brandweerCN), ook beperkingen vanuit Aruba en SXM en geen vliegtuigen met toeristen meer naar Bonaire.
- Sint-Maarten : Ook schepen uit Europa en VS zijn niet meer welkom op het eiland (ANP).
- Afgekondigde travel ban door VS, maar zeker het mogelijk stil leggen van het cruisetoeisme door PAHO (inmiddels een reële optie) zal grote gevolgen hebben voor de lokale economieën.
- RIjksvertegenwoordiger heeft vragen over doorwerking van de maatregelen in Nederland op de BES en hoe om te gaan met vluchten uit Nederland

Internationaal

Buurlanden

- BE en LUX hebben 12/3 zware maatregelen tegen Corona aangekondigd. Zowel BE als LUX sluiten alle scholen. BE vangt kinderen van ouders die in de zorg werken en kinderen die geen andere opvang hebben dan de grootouders wel op school op. BE verbiedt alle sportieve en culturele evenementen, sluit alle horecagelegenheden en in het weekend tevens winkels waar geen levenswaren worden verkocht.
- Maatregelen in Nederland kunnen verschillen van maatregelen in het buitenland. Dit komt onder andere doordat maatregelen worden afgestemd op nationale zorgsystemen. Ook kunnen landen andere afwegingen maken t.a.v. bijvoorbeeld proportionaliteit van maatregelen (bron VWS).
- Deelstaat NRW streeft ernaar de grenzen met NL open te houden en wiltevens grensoverschrijdende communicatie intensiveren.
- Het NCC staat in nauw contact met de ambassaderaden van België en Duitsland ivm COVID-19, specifiek in relatie tot het crisisbeheersingsvraagstuk.

Internationale vertegenwoordigingen

- BZ organiseerde donderdagochtend 12 maart 10.00-12.00 een voorlichtingsbijeenkomst voor de internationale gemeenschap in Nederland over de Nederlandse aanpak van COVID 19 en maatregelen t.o.v. buitenlanders die zich hier bevinden en besmet zijn. Animo is groot. Sprekers zijn afkomstig van de NCTV, RIVM, VWS, gemeente Den Haag en mogelijk Schiphol. De EU heeft een internetpagina voor de EU-coördinatie op de aanpak van COVID-19 aangemaakt: <https://ec.europa.eu/coronavirusresponse>
- Op 28 januari heeft het EU voorzitterschap de Integrated Political Crisis Response Arrangements (IPCR) geactiveerd voor de Corona virus crisis in de Information exchange mode. Op 1 maart is deze crisis opgeschaald naar full activation mode.
- De IPCR is een EU mechanisme dat gehanteerd kan worden door het EU voorzitterschap (in de eerste helft van 2020 is dat Kroatië) voor cross-sectorale crisis coördinatie op hoog politiek niveau. Het voorzitterschap kan besluiten, de Commissie, Europese dienst voor extern optreden (EDED), de European External Action Service (EEAS), relevante agentschappen, het kabinet van de president van de EU Raad, experts uit de LS, en experts van relevante internationale organisaties uit te nodigen voor crisisoverleg, de zogenaamde IPCR round table meetings. Informatie-uitwisseling binnen de IPCR gebeurt via een web-platform. Betrokken crisispartners kunnen een account aanvragen voor dit web-platform bij het NCC.
- Een eerste IPCR round table meeting zal op 17 maart plaatsvinden.

Overig

- Ten aanzien van de in het buitenland in quarantaine verblijvende NL'ers geldt onveranderd de lijn dat er geen repatriatie vluchten zullen worden ingezet. Het huiswaarts keren met commerciële vluchten blijft de voorkeur houden.

Omgevingsanalyse

- Teneur in de media is dat Nederland 'op slot gaat' nadat het Kabinet is 'gezwicht voor de politieke en maatschappelijke' druk. Er wordt in woord vaker gesproken van de coronacrisis. Focus ligt op de gevolgen voor Nederlanders (scholen, werk), ondernemers (vrees voor faillissementen), en de macro-economische van Nederland.
- Het is voor Nederland wennen, maar de boodschap lijkt zeer breed in de samenleving te zijn angekommen. Geen zichtbare grote sentimenten van onrust (geen paniek). Wel: "Hoe zit het nou precies?" – vragen uit werkelijk elke sector; uitvaartbranche, coffeeshops, kappers etc.
- Wel veel onrust bij ondernemers en zzp'ers: er moet snel meer duidelijkheid en snelheid komen bij het invoeren van steunmaatregelen. Werkgevers en vakbonden schetsen scenario's van vele faillissementen die deze week al zullen plaatsvinden indien werktijdverkorting niet snel wordt ingevoerd.
- Veel aandacht gaat uit naar maatregelen die er in de zorg worden genomen: vrijwel alle grote zorgdomeinen communiceren over hun specifiek aanpak tegen corona. Het sentiment in de zorgsector is beheerst en doortastend. ROAZ Noord-Brabant verwacht dat de tweede besmettingsgolf vanuit die provincie zich snel over het hele land zal verspreiden.
- Nieuw is de vraag wat de rol van defensie is. Speculaties op social media dat MP Rutte vanavond de noodtoestand zal afkondigen.